

ትንሽ ዘር፣ የዋነኛ ማታይ ታሪክ

Et lite frø: Historien om Wangari Maathai

- Nicola Rijsdijk
- Maya Marshak
- Mezemir Girma
- amharisk / bokmål
- nivå 3

በምስራቅ አፍሪካ በሚገኘው የኬንያ ተራራ በአንድ በኩል በሚገኝ አንድ መንደር አንዲት ትንሽ ልጅ ከአናቷ ጋር በማሳ ላይ ትሰራ ነበር። ስሟም ዋንጋሪ ይባላል።

...

I en landsby ved foten av Mount Kenya i Øst-Afrika arbeidet en liten jente sammen med moren sin på åkeren. Wangari het hun.

ዋንጋሪ ውጪ ውጪውን ማለት ትወዳለች። በቤተሰቧ የአትክልት ስፍራ አፈሩን በገጅራ ትቆፍራለች። ትናንሽ ዘሮችንም ወደ ሞቃቱ መሬት ትከታለች።

...

Wangari var glad i å være ute. Familien hadde en kjøkkenhage. Der vendte hun grønnsaksbedet med macheten sin. Hun stakk små frø ned i den varme jorda.

ፀሐይ ከገባች በኋላ ያለውን ጊዜ በጣም ትወደዋለች። እጽዋቱ አልታይ ማለት በሚጀምሩበት ጊዜ ዋነኛ ወደ ቤቷ መሄጃው ሰዓት መድረሱን ታውቃለች። በማሳዎቹ ውስጥ ያሉትን ጠባብ መንገዶች ተከትላና ስትሄድ እንዳደረገችው ወንዙን አቋርጣ ትመለሳለች።

...

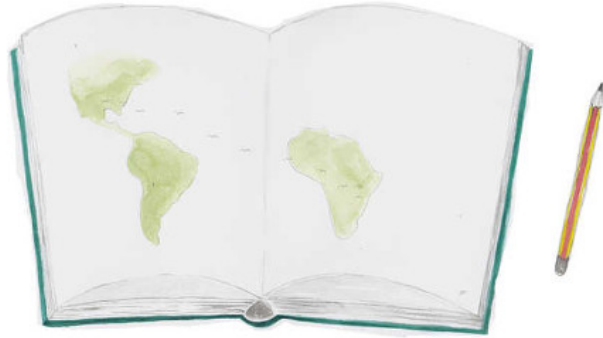
Hun syntes den beste tiden på dagen var rett etter solnedgang. Når det ble for mørkt til å se plantene, visste hun at det var på tide å gå hjem. Hun gikk langs smale stier på markene og over bekker på sin vei.

ዋንጋሪ ትምህርት ቤት መሄድ የምትወድ ጎበዝ ልጅ ነበረች። እናትና አባቷ ግን እቤት ቆይታ እንድታግዛቸው ይፈልጉ ነበር። ሰባት ዓመት ሲሆናት ታላቅ ወንድሟ ወላጆቿን ትምህርት ቤት እንዲያስገቧት አሳመናቸው።

...

Wangari var en flink jente og ville gjerne begynne på skolen. Men moren og faren ville at hun skulle være hjemme og hjelpe til. Da hun ble syv år, overtalte storebroren mor og far til å la henne få gå på skolen.

ዋንጋሪም ኑምህርት ኑወድ ነበር! መጽሐፍ ባነበበች ቁጥር ብዙ እያወቀች መጣች። በኑምህርቷ ጥሩ ውጤት ስላስመዘገበች አሜሪካ እንድትማር ተጋበዘች። ዋንጋሪ እጅግ ተደሰተች! ስለ ዓለም ብዙ ለማወቅም ፈለገች።

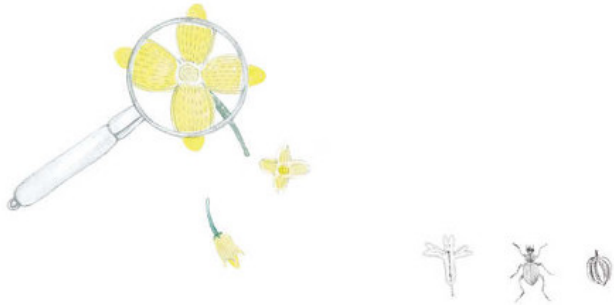
...

Hun likte å lære! Wangari lærte mer og mer for hver bok hun leste. Hun ble så flink på skolen at hun ble invitert til å studere i USA. Wangari ble så glad! Hun ville lære mer om verden.

በአሜሪካውም የኒሽርሲቲ ዋንጋሪ ብዙ አዳዲስ ነገሮችን ተማረች።
እጽዋትንና አስተዳደጋቸውን ተማረች። ራሷ እንዴት እንዳደገችም
አስታወሰች። በሚያማምሩት የኬንያ ደኖች ከወንድሞቿ ጋር
የተለያዩ ጨዋታዎችን ስትጫወት ነበር ያደገችው።

...

Wangari lærte mye nytt på det amerikanske universitetet. Hun studerte planter og hvordan de vokser. Og husket hvordan hun hadde vokst opp selv: i leker og spill med brødrene sine i Kenyas vakre skoger.

ብዙ እየተማረች ስትሄድም የኬንያን ህዝብ መውደዷ የበለጠ እየተገለጠላት መጣ። ደስተኛና ነጻ ሕዝብ እንዲሆን ፈለገች። ብዙ እየተማረች ስትሄድም የአፍሪካው ቤቷ ይበልጥ ትዝ እያላት መጣ።

...

Hun skjønte hun var glad i folk fra Kenya jo mer hun lærte. Hun ville de skulle være glade og frie. Og jo mer hun lærte, desto mer husket hun hjemmet sitt i Afrika.

ትምህርቷን ስትጨርስ ወደ ኬንያ ተመለሰች። አገሯን ግን ተቀይራ አገኘች። ትላልቅ እርሻዎች አገሪቱን አጥለቅልቀዋታል። ሴቶች ለማገዶ የሚሆን እንጨት አልነበራቸውም። ህዝቡ ደህይቶ ልጆቹ ተርበዋል።

...

Da hun var ferdig med å studere, dro hun tilbake til Kenya. Men landet hennes var forandret. Kjempestore bondegårder strakte seg utover i landet. Kvinnene hadde ikke ved til å tenne bål for å lage mat. Folk var fattige og barn sultet.

ዋንጋሪ ምን ማድረግ እንዳለባት ታውቅ ነበር። ሴቶቹን ችግኝ እንዴት እንደሚያቸግኑና ዛፍ እንዴት እንደሚተክሉ አስተማረቻቸው። ሴቶቹም ዛፎቹን እየሸጡ ቤተሰባቸውን ማስተዳደር ቻሉ። ሴቶቹ በጣም ተደሰቱ። ዋንጋሪ አቅም እንዳላቸው እንደዲገነዘቡ ረድታቸዋለች።

...

Wangari visste råd. Hun lærte kvinnene å plante trær ved å så frø i jorda. Kvinnene solgte trærne og brukte pengene til beste for familien sin. De ble veldig glade. Wangari hadde fått dem til å føle seg sterke og mektige.

ከረጅም ጊዜ በኋላም አዳዲሶቹ ዛፎች ደን ሆኑ፤ ወንዞቹም እንደዱሮው መፍሰስ ጀመሩ። የዋንጋሪም መልዕክት በመላው አፍሪካ ተሰራጨ። ዛሬ ከዋንጋሪ ዛፎች ብዙ ዛፎች ተገኝተዋል።

...

Tiden gikk og de nye trærne vokste og ble til skog, og det kom vann i elvene igjen. Historien om Wangari spredte seg over hele Afrika. I dag er det millioner av trær som har vokst opp fra Wangaris frø.

ዋንጋሪ በጣም ለፍታለች። በዓለም ዙሪያ የነበሩ ሰዎች ስራዋን
አይተው ትልቅ ሽልማት ሰጧት። የዓለም የኖቤል ሽልማት ይባላል
ሽልማቱ። ዋንጋሪም ይህን ሽልማት ስትቀበል የመጀመሪያዋ
አፍሪካዊት ሴት ነች።

...

Wangari hadde arbeidet hardt. Folk over hele
verden la merke til det og de ga henne en berømt
pris. Den kalles Nobels fredspris. Hun ble den
første afrikanske kvinnen som fikk den.

ዋንጋሪ በ2011 አርፋለች። የሚያምር ዛፍ ባየን ቁጥር ግን
ልናስታውሳት ይገባናል።

...

Wangari døde i 2011, men vi kan tenke på henne
hver gang vi ser et vakkert tre.

Barnebøker for Norge

barneboker.no

ተንሽ ዘር፣ የዋንጋሪ ማታይ ታሪክ

Et lite frø: Historien om Wangari Maathai

Skrevet av: Nicola Rijsdijk

Illustret av: Maya Marshak

Oversatt av: Mezemir Girma (am), Finn Stranger-Johannessen (nb)

Denne fortellingen kommer fra African Storybook (africanstorybook.org) og er videreformidlet av Barnebøker for Norge (barneboker.no), som tilbyr barnebøker på mange språk som snakkes i Norge.

Dette verket er lisensiert under en Creative Commons

[Navngivelse 4.0 Internasjonal Lisens](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).